

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΑΔΕ

Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

Αθήνα, 07/07/2025

Αριθμός απόφασης: 2256

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗΣ

ΤΜΗΜΑ ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗΣ Α2

Ταχ. Δ/ση : Φιλαδελφείας 8 & Σάμου

Ταχ. Κώδικας : 104 40 - Αθήνα

Τηλέφωνο : 213 1312350

E-mail : ded.ath@aade.gr

ΑΠΟΦΑΣΗ

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις :

α. Του άρθρου 72 του Ν.5104/2024 «Κώδικας Φορολογικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 58).

β. Του άρθρου 10 της Δ. ΟΡΓ. Α 1125859 ΕΞ 2020/23.10.2020 Απόφασης του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. (ΦΕΚ Β' 4738/26.10.2020) με θέμα «Οργανισμός της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.)», όπως αναριθμήθηκε, τροποποιήθηκε και ισχύει.

γ. Της ΠΟΛ 1064/12.04.2017 Απόφασης του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΦΕΚ Β' 1440/27-04-2017).

δ. Τη με αριθμό Α.1165/22.11.2022 απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ) με θέμα «Υποβολή ενδικοφανών προσφυγών και αιτημάτων αναστολής του άρθρου 63 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν.4987/2022, Α' 206), αποκλειστικά ψηφιακά μέσω διαδικτύου από τον δικτυακό τόπο της Α.Α.Δ.Ε.» (ΦΕΚ Β' 6009).

2. Την ΠΟΛ 1069/4.3.2014 Εγκύκλιο της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών.

3. Την υπ' αριθ. ΔΕΔ 1126366 ΕΞ 2016/30.08.2016 (ΦΕΚ 2759/ τ. Β'/ 01.09.2016) Απόφαση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών.

4. Τη με ημερομηνία 11/03/2025 και με αριθμό πρωτοκόλλου ενδικοφανή προσφυγή της, με Α.Φ.Μ., κατοίκου, επί της αρ., κατά της με αριθμό ειδοποίησης/09-03-2025 Πράξης Διοικητικού Προσδιορισμού φόρου ν. 4223/2013 (ΕΝ.Φ.Ι.Α.) έτους 2025, του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε., καθώς και τα προσκομιζόμενα με αυτή σχετικά έγγραφα.

5. Τη με αριθμό ειδοποίησης/09-03-2025 (αρ. δήλωσης/2025, Α.Χ.Κ.) Πράξη Διοικητικού Προσδιορισμού φόρου ν. 4223/2013 (ΕΝ.Φ.Ι.Α.) έτους 2025, του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε., της οποίας ζητείται η τροποποίηση.

6. Την έκθεση αιτιολογημένων απόψεων της Προϊσταμένης του ΚΕ.ΦΟ.Κ. Αττικής.
7. Την εισήγηση της ορισθείσας υπαλλήλου του Τμήματος Α2, όπως αποτυπώνεται στο σχέδιο της απόφασης.

Επί της με ημερομηνία 11/03/2025 και με αριθμό πρωτοκόλλου ενδικοφανούς προσφυγής της, με Α.Φ.Μ., η οποία υποβλήθηκε εμπρόθεσμα, και μετά τη μελέτη και την αξιολόγηση όλων των υφιστάμενων στο σχετικό φάκελο εγγράφων και των προβαλλόμενων λόγων της ενδικοφανούς προσφυγής, επαγόμαστε τα ακόλουθα:

Με τη με αριθμό ειδοποίησης/09-03-2025 (αρ. δήλωσης/2025, Α.Χ.Κ./.....) Πράξη Διοικητικού Προσδιορισμού φόρου ν. 4223/2013 (ΕΝ.Φ.Ι.Α.) έτους 2025, του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε., καταλογίστηκε σε βάρος της προσφεύγουσας κύριος φόρος ποσού 78,55 ευρώ και μετά την έκπτωση ποσού 23,57 ευρώ, τελικό ποσό για καταβολή 54,98 ευρώ.

Η προσφεύγουσα, με την υπό κρίση ενδικοφανή προσφυγή, ζητά την τροποποίηση της προβαλλόμενης πράξης διοικητικού προσδιορισμού ΕΝ.Φ.Ι.Α. έτους 2025, προβάλλοντας τον ισχυρισμό ότι δικαιούται έκπτωσης 50% του φόρου λόγω πλήρωσης εισοδηματικών κριτηρίων. Το συνολικό φορολογητέο εισόδημα του έτους 2023 ανέρχεται σε 8.758,56 ευρώ και επομένως δεν ξεπερνά το όριο των 9.000,00 ευρώ προκειμένου να της χορηγηθεί η έκπτωση του 50%. Λανθασμένα συνυπολογίστηκε σε αυτό η έκτακτη οικονομική ενίσχυση που έλαβε από τον ΕΦΚΑ, η οποία είναι αφορολόγητη, ανεκχώρητη και ακατάσχετη, με συνέπεια να θεωρηθεί μη νόμιμα ότι δε δικαιούται της έκπτωσης λόγω υπέρβασης του ορίου των 9.000,00 ευρώ.

Μετά την υποβολή της προσφυγής η προσφεύγουσα υπέβαλε στην υπηρεσία μας το με αριθμό πρωτ./28-04-2025 Συμπληρωματικό Υπόμνημα στο οποίο αναφέρει ότι η επιπλέον ενίσχυση των 350,00 ευρώ που έλαβε από τον ΕΦΚΑ ρητώς εξαιρείται από τα εισοδηματικά όρια για την καταβολή οποιασδήποτε κοινωνικής ή προνοιακής παροχής, βάσει των νομοθετικών διατάξεων στις οποίες στηρίζεται η ενίσχυση αυτή (αρ. 3 ν.5045/2023 και αρ.123 ν.5078/2023).

Επειδή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 «Αντικείμενο του φόρου» του Ν. 4223/2013 ισχύει ότι:

«1. Από το έτος 2014 και για κάθε επόμενο έτος επιβάλλεται Ενιαίος Φόρος Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.) στα δικαιώματα της παραγράφου 2 του παρόντος, σε ακίνητα που βρίσκονται στην Ελλάδα και ανήκουν σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή κάθε είδους νομικές οντότητες την 1η Ιανουαρίου κάθε έτους.

2. Ο ΕΝ.Φ.Ι.Α. επιβάλλεται στα εμπράγματα δικαιώματα της πλήρους κυριότητας, της ψιλής κυριότητας, της επικαρπίας, της οίκησης και της επιφάνειας επί του ακινήτου. Ο ΕΝ.Φ. Ι. Α. επιβάλλεται και στα εμπράγματα ή ενοχικά δικαιώματα της αποκλειστικής χρήσης θέσης στάθμευσης, βοηθητικού χώρου και κολυμβητικής δεξαμενής, που βρίσκονται σε κοινόκτητο τμήμα του ακινήτου και αποτελούν παρακολούθημα των παραπάνω εμπραγμάτων δικαιωμάτων. Εξαιρετικά, επιβάλλεται και στο δικαίωμα της νομής ή οιονεί νομής, της κατοχής, καθώς και στη δέσμευση δικαιωμάτων επί του ακινήτου από Ο.Τ. Α. σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου 2.

3. Ο ΕΝ.Φ.Ι.Α. ισούται:

α) με τον κύριο φόρο επί του κάθε ακινήτου και την προσαύξηση επί αυτού σύμφωνα με την Ενότητα Ε' του άρθρου 4, εάν υποκείμενο του φόρου είναι φυσικό πρόσωπο, και

β) με το άθροισμα του κύριου φόρου επί του κάθε ακινήτου και του συμπληρωματικού φόρου επί της συνολικής αξίας των δικαιωμάτων επί των ακινήτων του υποκειμένου στον φόρο, εάν υποκείμενο του φόρου είναι νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα.

[η παρ. 3 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 40 ν. 4916/2022 (Α' 65), κατά δε το άρθρο 92 παρ. 4γ του αυτού νόμου ισχύει για τον ΕΝ.Φ.Ι.Α. ετών 2022 και επομένων].

4. Τα δικαιώματα επί των οποίων επιβάλλεται ο ΕΝ.Φ.Ι.Α. ετησίως είναι αυτά που υπάρχουν την 1η Ιανουαρίου του έτους φορολογίας, ανεξάρτητα από μεταβολές που τυχόν επέρχονται κατά τη διάρκεια του έτους αυτού και ανεξάρτητα από τη μεταγραφή του τίτλου κτήσης.

5. Για τον καθορισμό του ΕΝ.Φ.Ι.Α. λαμβάνεται υπόψη η πραγματική κατάσταση του ακινήτου. Η πραγματική κατάσταση του ακινήτου προκύπτει από την οριστική εγγραφή στο κτηματολογικό γραφείο. Αν δεν υπάρχει οριστική εγγραφή, λαμβάνονται υπόψη τα στοιχεία του ακινήτου, όπως προκύπτουν από τον τίτλο κτήσης. Αν δεν υπάρχει τίτλος κτήσης, λαμβάνονται υπόψη τα στοιχεία της πραγματικής κατάστασης του ακινήτου. Αν η πραγματική επιφάνεια του ακινήτου υπερβαίνει αυτή που αναγράφεται στην οριστική εγγραφή στο κτηματολογικό γραφείο ή στον τίτλο κτήσης ή στην άδεια οικοδομής ή έχει γίνει αλλαγή της χρήσης του ακινήτου, λαμβάνεται υπόψη η πραγματική επιφάνεια και η πραγματική χρήση του ακινήτου. [...].».

Επειδή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 «Υπολογισμός του κύριου φόρου» του Ν. 4223/2013, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 43 του ν.4916/2022, ορίζεται ότι:

«Α. Υπολογισμός του κύριου φόρου για τα κτίσματα

1. Ο κύριος φόρος που αναλογεί στα δικαιώματα επί των κτισμάτων υπολογίζεται με βάση τη γεωγραφική θέση, την επιφάνεια, τη χρήση, την παλαιότητα, τον όροφο και τον αριθμό προσόψεων του κτίσματος.

Ειδικότερα:

α) Η γεωγραφική θέση του κτίσματος προσδιορίζει την τιμή ζώνης, στην οποία υπάγεται αυτό, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 41 του ν. 1249/1982 (Α' 43) και των αποφάσεων του Υπουργού Οικονομικών που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του. Ανάλογα με την τιμή ζώνης που ισχύει την 1 η Ιανουαρίου του έτους φορολογίας, γίνεται κατάταξη του κτίσματος σε αντίστοιχη φορολογική ζώνη (Φ.Ζ.).

[...]

Β. Υπολογισμός κύριου φόρου για οικόπεδα και γήπεδα

Ο κύριος φόρος που αναλογεί στα δικαιώματα επί των γηπέδων εντός σχεδίου πόλης ή οικισμού (οικόπεδα) ή των γηπέδων εκτός σχεδίου πόλης ή οικισμού (γήπεδα) υπολογίζεται σύμφωνα με τις επόμενες παραγράφους.

1. Ειδικότερα, για τα οικόπεδα:

α) Το οικόπεδο εντάσσεται σε φορολογική ζώνη και προσδιορίζεται συντελεστής φόρου με βάση τη μοναδιαία αξία του οικοπέδου

[...].»

Επειδή, σύμφωνα με την ενότητα Δ του άρθρου 4 του Ν. 4223/2013, όπως προστέθηκε με την παράγραφο 4 του άρθρου 43 του ν. 4916/2022 (ΦΕΚ Α' 65/28-03-2022) και ισχύει για τον ΕΝ.Φ.Ι.Α. ετών 2022 και επομένων, σύμφωνα με την περίπτωση γ' της παραγράφου 4 του άρθρου 92 του ίδιου νόμου, ορίζεται ότι:

«Δ. Συνολικός υπολογισμός κυρίου φόρου:

α. Ο κύριος φόρος των φυσικών προσώπων ισούται με το άθροισμα του κύριου φόρου κτισμάτων της Ενότητας Α', του κύριου φόρου οικοπέδων και γηπέδων της Ενότητας Β' και του φόρου επί της συνολικής αξίας ανά εμπράγματο δικαίωμα επί ακινήτου της Ενότητας Γ'.
[...]

Επειδή, με τις διατάξεις του άρθρου 6 «Προσδιορισμός Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων και υποβολή δήλωσης» του Ν. 4223/2013, ορίζεται ότι:

«1. Ο ΕΝ.Φ.Ι.Α. προσδιορίζεται με πράξη διοικητικού προσδιορισμού του φόρου που εκδίδεται από τη Φορολογική Διοίκηση, σύμφωνα με το άρθρο 32 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4174/2013, Α' 170).

[...]

3. α) Για τον προσδιορισμό του ΕΝ.Φ.Ι.Α. κάθε επόμενου του 2014 έτους, λαμβάνεται η δήλωση ΕΝ.Φ.Ι.Α. με τα στοιχεία των ακινήτων του προηγούμενου έτους με τις μεταβολές που επήλθαν.[...]

4. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των άρθρων 4 και 5 του παρόντος.»

Επειδή, με τις διατάξεις του άρθρου 7 «Χορήγηση εκπτώσεων και αναστολή πληρωμής φόρου» του Ν. 4223/2013 (Α' 287), όπως τροποποιήθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 46 του ν. 4916/2022 και του άρθρου 67 του ν. 4931/2022, καθορίζονται οι προϋποθέσεις χορήγησης των εκπτώσεων στον ΕΝ.Φ.Ι.Α. με βάση το συνολικό φορολογητέο εισόδημα και το σύνολο της επιφάνειας των κτισμάτων ως εξής:

«1. Με πράξη της Φορολογικής Διοίκησης χορηγείται έκπτωση πενήντα τοις εκατό (50%) στον φορολογούμενο, τον ή την σύζυγο και τα εξαρτώμενα τέκνα της οικογένειάς του επί του ΕΝ.Φ.Ι.Α. που βεβαιώθηκε στα παραπάνω πρόσωπα, αν διαπιστώνεται οικονομική αδυναμία πληρωμής της συνολικής οφειλής για το οικείο έτος.

Η παραπάνω έκπτωση χορηγείται για τον οφειλόμενο ΕΝ.Φ.Ι.Α. κάθε έτους, εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

α) το συνολικό φορολογητέο οικογενειακό εισόδημα του τελευταίου φορολογικού έτους, για το οποίο έχει λήξει κατά τον χρόνο φορολογίας η προθεσμία υποβολής των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4172/2013 (Α' 167) και κάθε άλλη συναφή κείμενη διάταξη, δεν υπερβαίνει τις εννέα χιλιάδες (9.000) ευρώ, προσαυξημένο κατά χίλια (1.000) ευρώ για τον ή την σύζυγο ή συμβιούντα και κάθε εξαρτώμενο μέλος,

β) το σύνολο της επιφάνειας των κτισμάτων στα οποία κατέχουν δικαιώματα της παρ. 2 του άρθρου 1, ο υπόχρεος δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, ο ή η σύζυγος ή συμβιών και τα εξαρτώμενα τέκνα της οικογένειάς του, λαμβανομένων υπόψη του ποσοστού συνιδιοκτησίας και του είδους του δικαιώματος, δεν υπερβαίνει τα εκατόν πενήντα τετραγωνικά μέτρα (150 μ²) και η συνολική αξία της ακίνητης περιουσίας, όπως αυτή προσδιορίζεται σύμφωνα με την Ενότητα Ε' του άρθρου 4, δεν υπερβαίνει το ποσό των ογδόντα πέντε χιλιάδων (85.000) ευρώ για τον άγαμο, των εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) ευρώ για τον έγγαμο και τον ή τη σύζυγό του ή συμβιούντα ή τη μονογονεϊκή οικογένεια με ένα εξαρτώμενο τέκνο και των διακοσίων χιλιάδων (200.000) ευρώ για τον έγγαμο, τον ή την σύζυγό του ή συμβιούντα και τα εξαρτώμενα τέκνα τους ή τη μονογονεϊκή οικογένεια με δύο εξαρτώμενα τέκνα και

γ) ο φορολογούμενος, ο ή η σύζυγος και τα εξαρτώμενα τέκνα της οικογένειάς του είναι φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδας.

2. Η έκπτωση της προηγούμενης παραγράφου ανέρχεται σε ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%), εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

- α) Το συνολικό φορολογητέο οικογενειακό εισόδημα του τελευταίου φορολογικού έτους, για το οποίο έχει λήξει κατά τον χρόνο φορολογίας η προθεσμία υποβολής των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4172/2013 και κάθε άλλη συναφή κείμενη διάταξη, δεν υπερβαίνει τις δώδεκα χιλιάδες (12.000) ευρώ, προσαυξημένο κατά χίλια (1.000) ευρώ για τον ή την σύζυγο ή συμβιούντα και κάθε εξαρτώμενο μέλος,
- β) το σύνολο της επιφάνειας των κτισμάτων στα οποία κατέχουν δικαιώματα της παραγράφου 2 του άρθρου 1, ο υπόχρεος δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, ο ή η σύζυγος και τα εξαρτώμενα τέκνα της οικογένειάς του, λαμβανομένου υπόψη του ποσοστού συνιδιοκτησίας και του είδους του δικαιώματος, δεν υπερβαίνει τα εκατόν πενήντα τετραγωνικά μέτρα (150 μ),
- γ) ο φορολογούμενος, ο ή η σύζυγος και τα εξαρτώμενα τέκνα της οικογένειάς του είναι φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδας και
- δ) ο αριθμός των εξαρτώμενων τέκνων ισούται ή υπερβαίνει τα τρία, ή ο φορολογούμενος, ο ή η σύζυγος ή οποιοδήποτε από τα εξαρτώμενα τέκνα της οικογένειάς του έχει αναπηρία σε ποσοστό ογδόντα τοις εκατό (80%) και άνω.
- [...]

Επειδή στην αιτιολογική έκθεση του άρθρου 7 του ν.4223/2013 αναφέρεται ότι:

«Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού προβλέπεται χορήγηση έκπτωσης πενήντα τοις εκατό (50%) ή και εκατό τοις εκατό (100%) σε ευπαθείς κοινωνικές ομάδες. Επίσης, προβλέπεται υπό προϋποθέσεις και η αναστολή πληρωμής φόρου για τα νομικά πρόσωπα, προκειμένου να μπορούν να επιλέξουν το χρόνο καταβολής του ΕΝ.Φ.Ι.Α. σε καταλληλότερο για αυτά χρόνο. Συγκεκριμένα σε περίπτωση διαπιστωμένης οικονομικής αδυναμίας ορίζονται τα κριτήρια για την ετήσια έκπτωση από το φόρο των φυσικών προσώπων, σε ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) ή και εκατό τοις εκατό (100%). Η πρόβλεψη αυτή αφορά πρωτίστως τα νοικοκυριά που έχουν οικονομική αδυναμία πληρωμής του ΕΝ.Φ.Ι.Α. που τους αναλογεί εξαιτίας παραγόντων όπως η ανεργία (και η μακροχρόνια ανεργία), που συντελούν στη σημαντική μείωση του συνολικού φορολογητέου οικογενειακού εισοδήματός τους και τη διαπιστωμένη οικονομική τους αδυναμία να ανταπεξέλθουν στα φορολογικά βάρη που τους αναλογούν με βάση την ακίνητη περιουσία τους. Η έκπτωση που χορηγείται σε αυτές τις περιπτώσεις ανέρχεται στο ήμισυ του οφειλόμενου φόρου και αφορά το συγκεκριμένο έτος εντός του οποίου πληρούνται τα κριτήρια που τίθενται στην προτεινόμενη διάταξη.

Ειδικά στην περίπτωση των οικογενειών με τρία τέκνα, καθώς και των οικογενειών που έχουν ένα άτομο με ειδικές ανάγκες με ποσοστό αναπηρίας 80% και άνω, η έκπτωση από το φόρο για το συγκεκριμένο έτος είναι 100%.

Επιπλέον, ορίζονται οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση αναστολής πληρωμής του φόρου από τα νομικά πρόσωπα, η οποία μπορεί να χορηγηθεί μέχρι τρεις φορές εντός διαστήματος δέκα ετών.

Οι διαδικασίες χορήγησης της έκπτωσης, οι διαδικασίες χορήγησης της αναστολής πληρωμής και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων αυτών ορίζονται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.»

Επειδή σύμφωνα με την απόφαση Α.1278/2019 με θέμα: «Τροποποίηση, συμπλήρωση και κωδικοποίηση της ΠΟΛ 1212/2015 απόφασης Γ.Γ.Δ.Ε. (Β' 2120) - Χορήγηση εκπτώσεων,

μειώσεων και αναστολής πληρωμής στον Ενιαίο Φόρο Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.)» του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε., όπως τροποποιήθηκε με τις Αποφάσεις Α.1058/06.05.2022, Α.1057/2023 και Α.1053/2024 του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε., προβλέπεται ότι:

«Άρθρο 1

Αρμόδιο όργανο για τη χορήγηση έκπτωσης ή μείωσης

1. Η χορήγηση έκπτωσης ή μείωσης του ΕΝ.Φ.Ι.Α. σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 7 του ν. 4223/2013, πραγματοποιείται κεντρικά από τη Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (Δ.ΗΛΕ.Δ.) της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων. Η έκπτωση των διατάξεων των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 7 του ν. 4223/2013 χορηγείται με αιτιολογημένη απόφαση της Φορολογικής Διοίκησης, σύμφωνα με το συνημμένο στο παράρτημα υπόδειγμα.

2. Στις περιπτώσεις στις οποίες δεν είναι δυνατή η χορήγηση της έκπτωσης ή μείωσης σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, χορηγείται με αιτιολογημένη απόφαση του αρμοδίου προϊσταμένου Δ.Ο.Υ., σύμφωνα με την οριζόμενη διαδικασία στην Α.1272/2019 (Β' 2936) απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε.

Άρθρο 2

Προϋποθέσεις χορήγησης έκπτωσης

1. Ως συνολικό φορολογητέο οικογενειακό εισόδημα θεωρείται το άθροισμα του συνολικού φορολογητέου εισοδήματος του συζύγου, της συζύγου ή συμβιούντος και των εξαρτώμενων τέκνων, σε όσες περιπτώσεις ορίζεται από το νόμο ότι τα εισοδήματα των τέκνων συναθροίζονται με αυτά των γονέων, καθώς και του συνολικού φορολογητέου εισοδήματος των εξαρτώμενων τέκνων που έχουν υποβάλει ατομική δήλωση φορολογίας εισοδήματος. Το συνολικό φορολογητέο οικογενειακό εισόδημα, οι σχέσεις συζύγου ή συμβιούντος και ο αριθμός των εξαρτώμενων τέκνων λαμβάνονται από την εμπρόθεσμη δήλωση φορολογίας εισοδήματος του τελευταίου φορολογικού έτους, για το οποίο έχει λήξει κατά τον χρόνο φορολογίας η προθεσμία υποβολής των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4172/2013 και κάθε άλλη συναφή κείμενη διάταξη. Αν οι σύζυγοι ή συμβιούντες υποβάλλουν χωριστή δήλωση, λαμβάνεται ο μεγαλύτερος αριθμός τέκνων που έχει δηλωθεί σε μία εκ των δύο δηλώσεων.

Το συνολικό φορολογητέο εισόδημα προσδιορίζεται από το άθροισμα του καθαρού εισοδήματος, όπως προκύπτει από τα ποσά που λαμβάνονται υπόψη για τον προσδιορισμό του εισοδήματος των κωδικών του Πίνακα 4, των κωδικών των περιπτώσεων 2, 3, 4, 5, 8, 9, 16 και 20 του Πίνακα 6 και από το ποσό της προστιθέμενης διαφοράς αντικειμενικής δαπάνης, όπου αυτή εφαρμόζεται, της δήλωσης ή δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος του τελευταίου φορολογικού έτους, για το οποίο έχει λήξει κατά τον χρόνο φορολογίας η προθεσμία υποβολής της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4172/2013 και κάθε άλλη συναφή κείμενη διάταξη.

Δεν λαμβάνεται υπόψη το εισόδημα αποβιώσαντα πριν την 1η Ιανουαρίου του έτους φορολογίας.

2. Η συνολική επιφάνεια των κτισμάτων, των προσώπων της ανωτέρω παραγράφου αποτελούμενη από το άθροισμα των κύριων και βοηθητικών χώρων των κατηγοριών ακινήτων 1 έως και 12 (εκτός 4, 41 έως και 47), αποπερατωμένων και ημιτελών, καθώς και η συνολική αξία της ακίνητης περιουσίας, όπως αυτή προσδιορίζεται για τον υπολογισμό της Ενότητας Ε του άρθρου 4 του ν. 4223/2013, λαμβάνεται από τις δηλώσεις ΕΝ.Φ.Ι.Α. του οικείου έτους, οι οποίες έχουν υποβληθεί εμπρόθεσμα, λαμβανομένου υπόψη του ποσοστού συνιδιοκτησίας και του είδους του δικαιώματος επί των ακινήτων.

[...]

4. Για τη χορήγηση της έκπτωσης ή μείωσης κατά τα ανωτέρω ο φορολογούμενος, ο ή η σύζυγος και τα εξαρτώμενα τέκνα της οικογένειάς του πρέπει να είναι φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδας την 1η Ιανουαρίου του έτους φορολογίας.»

Επειδή σύμφωνα με την απόφαση Α.1057/2023 με θέμα: «Τροποποίηση της υπό στοιχεία Α.1278/2019 απόφασης του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. με θέμα: «Τροποποίηση, συμπλήρωση και κωδικοποίηση της υπό στοιχεία ΠΟΛ 1212/2015 απόφασης Γ.Γ.Δ.Ε. (Β' 2120) - Χορήγηση εκπτώσεων, μειώσεων και αναστολής πληρωμής στον Ενιαίο Φόρο Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.)» (Β' 3007 και Β' 3129)» του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε., που ισχύει για ΕΝ.Φ.Ι.Α. έτους 2023 και επομένων, προβλέπεται ότι:

«1. Το τέταρτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 2 της υπό στοιχεία Α.1278/2019 απόφασης του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε., αντικαθίσταται ως εξής:

«Το συνολικό φορολογητέο εισόδημα προσδιορίζεται από το άθροισμα του καθαρού εισοδήματος, όπως προκύπτει από τα ποσά που λαμβάνονται υπόψη για τον προσδιορισμό του εισοδήματος των κωδικών του Πίνακα 4, των κωδικών των περιπτώσεων 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10 και 17 του Πίνακα 6 και από το ποσό της προστιθέμενης διαφοράς αντικειμενικής δαπάνης, όπου αυτή εφαρμόζεται, της δήλωσης ή δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος του τελευταίου φορολογικού έτους, για το οποίο έχει λήξει κατά τον χρόνο φορολογίας η προθεσμία υποβολής της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4172/2013 και κάθε άλλη συναφή κείμενη διάταξη.»»

Επειδή σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3 «Αναπροσαρμογή των συντάξεων των προσώπων των περ. α', β' και ε' παρ. 3 άρθρου 4 ν.4387/2016» του ν.5045/2023 ορίζεται ότι:

«1. Οι συντάξεις των προσώπων των περ. α', β' και ε' της παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 4387/2016 (Α' 85) αναπροσαρμόζονται από την 1η Ιανουαρίου 2017, σύμφωνα με τα άρθρα 9Α και 34Α του π.δ. 169/2007 (Α' 210), τα άρθρα 92, 94, 95, 157 και 166 του π.δ. 168/2007 (Α' 209), τα άρθρα 14, 15, 16, 18 και 19 του ν. 4354/2015 (Α' 176) και τα άρθρα 123 έως 161 του ν. 4472/2017 (Α' 74). Αν κατά την εκτέλεση της πράξης αναπροσαρμογής της σύνταξης, σύμφωνα με το παρόν, το συνολικό ποσό της αναπροσαρμοσμένης σύνταξης την 1η Ιανουαρίου 2017, στο οποίο συμπεριλαμβάνεται και το ποσό του τυχόν καταβαλλόμενου επιδόματος ανικανότητας, είναι μικρότερο από το συνολικό ποσό της καταβαλλόμενης σύνταξης την 31η Δεκεμβρίου 2016, στο οποίο συμπεριλαμβάνεται και το ποσό του τυχόν καταβαλλόμενου επιδόματος ανικανότητας, καθώς και της τυχόν καταβαλλόμενης κατά την ημερομηνία αυτή προσωπικής διαφοράς, η προκύπτουσα από την 1η Ιανουαρίου 2017 διαφορά διατηρείται ως προσωπική και αμεταβίβαστη μέχρι την εξάλειψή της από την αύξηση της σύνταξης λόγω αλλαγής των συνταξιοδοτικών στοιχείων υπολογισμού της.

2. α. Στα πρόσωπα, που κατά την εφαρμογή της παρ. 1 προκύπτει προσωπική διαφορά, καταβάλλεται εφάπαξ οικονομική ενίσχυση ποσού τριακοσίων (300) ευρώ. Αν κατά την αναπροσαρμογή της παρ. 1 προκύπτει, από την 1η Ιανουαρίου 2017 έως την 31η Δεκεμβρίου 2022, ποσό αναδρομικών που υπολείπεται των τριακοσίων (300) ευρώ, καταβάλλεται εφάπαξ οικονομική ενίσχυση μέχρι τη συμπλήρωση του ποσού αυτού.

Εάν στη σύνταξη συμμετέχουν περισσότερα του ενός δικαιούχα πρόσωπα, το ποσό της εφάπαξ οικονομικής ενίσχυσης καταβάλλεται επιμεριζόμενο σύμφωνα με τα καταβαλλόμενα σε αυτά μερίδια σύνταξης.

β. Η εφάπαξ οικονομική ενίσχυση είναι αφορολόγητη, δεν κληρονομείται, δεν υπόκειται σε οποιαδήποτε κράτηση, δεν υπολογίζεται στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή οποιασδήποτε παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα, δεν κατάσχεται στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης, δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένες οφειλές προς το Δημόσιο ή χρηματοδοτικά ή πιστωτικά ιδρύματα και καταβάλλεται ανεξαρτήτως της καταβολής κάθε άλλης σύνταξης ή μισθού.»

Επειδή σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 123 «Προστασία των συντάξεων από τον πληθωρισμό του έτους 2024» του ν.5078/2023 ορίζεται ότι:

«1. Χορηγείται έκτακτη εφάπαξ οικονομική ενίσχυση σε συνταξιούχους του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ), στους οποίους καταβλήθηκε κύρια σύνταξη γήρατος, αναπηρίας ή θανάτου μηνός Οκτωβρίου 2023 και οι οποίοι κατά τον μήνα αυτό είχαν ποσό προσωπικής διαφοράς συντάξεων, συμψηφιστέας με την ετήσια αναπροσαρμογή των συντάξεων, μεγαλύτερο των δέκα (10) ευρώ.

2. Η έκτακτη εφάπαξ οικονομική ενίσχυση ανέρχεται:

α) σε διακόσια (200) ευρώ για συνταξιούχο του e-ΕΦΚΑ, στον οποίο καταβλήθηκαν κύριες συντάξεις γήρατος, αναπηρίας ή θανάτου μηνός Οκτωβρίου 2023 αθροιστικώς συνολικού καθαρού προ φόρου ποσού έως και επτακόσια (700) ευρώ,

β) σε εκατόν πενήντα (150) ευρώ για συνταξιούχο του e-ΕΦΚΑ, στον οποίο καταβλήθηκαν κύριες συντάξεις γήρατος, αναπηρίας ή θανάτου μηνός Οκτωβρίου 2023 αθροιστικώς συνολικού καθαρού προ φόρου ποσού από επτακόσια ευρώ και ένα λεπτό (700,01) ευρώ έως και χίλια εκατό (1.100) ευρώ,

γ) σε εκατό (100) ευρώ για συνταξιούχο του e-ΕΦΚΑ, στον οποίο καταβλήθηκαν κύριες συντάξεις γήρατος, αναπηρίας ή θανάτου μηνός Οκτωβρίου 2023 αθροιστικώς συνολικού καθαρού προ φόρου ποσού από χίλια εκατό ευρώ και ένα λεπτό (1.100,01) ευρώ έως και χίλια εξακόσια (1.600) ευρώ.

3. Η έκτακτη εφάπαξ οικονομική ενίσχυση:

α) καταβάλλεται μέχρι την 31η.12.2023,

β) είναι αφορολόγητη, ανεκχώρητη και ακατάσχετη, στα χέρια του δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης αντίθετης διάταξης, δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη προς τη φορολογική διοίκηση και το δημόσιο εν γένει, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης και τα νομικά πρόσωπά τους, τα ασφαλιστικά ταμεία ή τα πιστωτικά ιδρύματα και δεν υπολογίζεται στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή οποιασδήποτε παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα,

γ) δεν υπόκειται σε οποιοδήποτε τέλος, εισφορά ή άλλη κράτηση υπέρ του Δημοσίου ή του e-ΕΦΚΑ,

δ) επιβαρύνει τον προϋπολογισμό του e-ΕΦΚΑ, κατόπιν αντίστοιχης τροποποίησης του προϋπολογισμού του, με τη χρήση ταμειακών διαθεσίμων του.»

Επειδή, από τις διατάξεις του άρθρου 7 του ν.4223/2013 και την απόφαση Α.1278/2019 του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. συνάγεται ότι η έκπτωση σε ποσοστό 50% από τον ΕΝ.Φ.Ι.Α. χορηγείται εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι προϋποθέσεις εισοδήματος και δικαιωμάτων ιδιοκτησίας επί ακινήτων, όπως ορίζονται με το άρθρο 7 παρ. 1 του ν.4223/2013, τα όρια των οποίων διαφοροποιούνται ανάλογα με την οικογενειακή κατάσταση του υπόχρεου. Από την επισκόπηση των στοιχείων του taxis της προσφεύγουσας διαπιστώθηκε ότι είναι άγαμη.

Επειδή αναφορικά με τα εισοδηματικά κριτήρια, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι καλύπτει τη σχετική προϋπόθεση αφού το εισόδημά της δεν υπερβαίνει τις 9.000,00 ευρώ δεδομένου ότι βάσει δήλωσης φορολογικού έτους 2023 έλαβε συντάξεις συνολικού ύψους 8.758,56 ευρώ πλέον οικονομικής ενίσχυσης βάσει του άρθρου 3 του ν.5045/2023 και του άρθρου 123 του ν.5078/2023 ποσού 350,00 ευρώ, η οποία ωστόσο δεν προσμετράται στο συνολικό εισόδημα που λαμβάνεται υπόψη για τη χορήγηση έκπτωσης από τον ΕΝ.Φ.Ι.Α.

Επειδή με συμπληρωματικό υπόμνημα που υπέβαλε στην υπηρεσία μας υποστηρίζει ότι οι διατάξεις σύμφωνα με τις οποίες χορηγήθηκε η ως άνω οικονομική ενίσχυση προβλέπουν ότι δε συνυπολογίζεται στα εισοδήματα που αποτελούν κριτήριο χορήγησης κοινωνικών ή προνοιακών παροχών.

Επειδή, για τις πράξεις ΕΝ.Φ.Ι.Α. των ετών 2023 και επομένων, στους κωδικούς της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος που λαμβάνονται υπόψη προκειμένου να διερευνηθούν τα εισοδηματικά κριτήρια χορήγησης έκπτωσης ποσοστού 50% από τον φόρο συμπεριλαμβάνεται ο κωδικός της περίπτωσης 3 του πίνακα 6, στον οποίο έχει δηλωθεί το ποσό των 350,00 ευρώ που έλαβε η προσφεύγουσα ως οικονομική ενίσχυση από τον ΕΦΚΑ.

Επειδή ωστόσο, από τις διατάξεις του άρθρου 3 του ν.5045/2023 και του άρθρου 123 του ν.5078/2023, στις οποίες στηρίζεται η χορήγηση της οικονομικής ενίσχυσης των 350,00 ευρώ που έλαβε η προσφεύγουσα κατά το φορολογικό έτος 2023, συνάγεται ότι δε δύναται να συνυπολογισθεί το εν λόγω ποσό στα εισοδήματα που λαμβάνονται υπόψη για τη χορήγηση οποιασδήποτε παροχής κατά παρέκκλιση άλλης διάταξης με αντίθετη πρόβλεψη. Διαφορετική ερμηνεία θα είχε ως αποτέλεσμα την καταστρατήγηση του σκοπού του νομοθέτη που είναι η οικονομική ενίσχυση των χαμηλοσυνταξιούχων, αφού θα ήταν πιθανό να καταστήσει τους δικαιούχους σε δυσμενέστερη θέση, παρέχοντάς τους ποσό μικρότερο από τη μείωση του φόρου που θα απολάμβαναν πριν την οικονομική ενίσχυση.

Επειδή η έκπτωση ποσοστού 50% από τον ΕΝ.Φ.Ι.Α. συγκεντρώνει τα εννοιολογικά χαρακτηριστικά της κοινωνικής παροχής, σύμφωνα με την προπαρατεθείσα αιτιολογική έκθεση του άρθρου 7 του ν.4223/2013.

Ως εκ τούτου γίνεται αποδεκτός ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας και δε συνυπολογίζεται το ποσό της οικονομικής ενίσχυσης των 350,00 ευρώ στα εισοδηματικά κριτήρια χορήγησης της έκπτωσης του 50% από τον ΕΝ.Φ.Ι.Α., με συνέπεια το κρίσιμο εισόδημα για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 7 παρ. 1 του ν.4223/2013 να ανέρχεται σε 8.758,56 ευρώ και να καλύπτεται το κριτήριο του εισοδήματος.

Επειδή αναφορικά με το κριτήριο των δικαιωμάτων επί ακινήτων λεκτέο ότι βάσει της προσβαλλόμενης πράξης ΕΝ.Φ.Ι.Α. η προσφεύγουσα έχει στην κυριότητά της ένα ακίνητο (κτίσμα) επιφάνειας 47 τ.μ. και αξίας 27.454,02 ευρώ, όπως υπολογίστηκε κατ' εφαρμογή των σχετικών διατάξεων, και επομένως καλύπτεται και η προϋπόθεση της ιδιοκτησίας αναφορικά με τη χορήγηση της έκπτωσης.

Ως εκ τούτου η υπηρεσία μας αναγνωρίζει στην προσφεύγουσα την κάλυψη των προϋποθέσεων χορήγησης έκπτωσης σε ποσοστό 50% επί του ΕΝ.Φ.Ι.Α. και κρίνει ότι απαιτείται τροποποίηση της οικείας πράξης έτους 2025.

Α π ο φ α σ ί ζ ο υ μ ε

Την **αποδοχή** της από 11/03/2025 και με αριθμό πρωτοκόλλου ενδικοφανή προσφυγή της, με Α.Φ.Μ., και την τροποποίηση της με αριθμό ειδοποίησης/09-03-2025 Πράξης Διοικητικού Προσδιορισμού φόρου ν. 4223/2013 (ΕΝ.Φ.Ι.Α.) έτους 2025, σύμφωνα με το ως άνω σκεπτικό.

Εντελλόμεθα όπως αρμόδιο όργανο κοινοποιήσει με τη νόμιμη διαδικασία την παρούσα απόφαση στην υπόχρεη.

**Ακριβές Αντίγραφο
Ο/Η υπάλληλος του τμήματος
Διοικητικής Υποστήριξης**

**Με εντολή του Προϊσταμένου
της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών**

**Η Προϊσταμένη του Τμήματος
Επανεξέτασης Α2**

ΣΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΑΝΤΩΝΙΑ

Σ η μ ε ί ω σ η : Κατά της απόφασης αυτής επιτρέπεται η άσκηση προσφυγής ενώπιον των αρμόδιων Διοικητικών Δικαστηρίων εντός τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίησή της.